

Koronapandemia ja kirjastot 2022

Sakari Nurmela
Kantar Public

Johdanto

Seuraavassa esitetään yhteenveto tutkimuksesta, jossa selvitettiin suomalaisten suhdetta kirjastoon: kuinka he käyttävät sitä ja minkälaisia käsityksiä he liittävät siihen.

Kirjastojen käytön osalta kiinnostuksen kohteena oli niissä käyminen viime vuonna, näkemykset korona-ajan vaikutuksista (käytön määrä ja käyttötavat) siihen sekä arviot tulevasta käytöstä. Erikseen selvitettiin fyysistä vierailua kirjastossa sekä sen käyttämistä verkossa.

Lisäksi kysyttiin kirjaston vaikutuksista omaan elämään ja hyvinvointiin. Tutkimukseen osallistuneet saivat myös kertoa näkemyksensä kirjastoihin kohdistuvien koronarajoitusten vaikutuksesta ihmisten elämään.

Kirjastoihin liittyvää luottamusta tarkasteltiin eri näkökulmista. Tässä osiossa kysyttiin kirjastolaitosta kohtaan tunnetun yleistä luottamusta. Lisäksi vastaajat saivat kertoa, kuinka paljon luottavat siihen, että eräät kirjastoihin liittyvät asiat ovat Suomessa korkeatasoisia ja hyvin hoidettuja.

Lopuksi tarkasteltiin sitä, minkälaisen asioiden toteutuessa suomalaiset voisivat ajatella käyttävänsä kirjastoa nykyistä enemmän.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 14. - 21.1.2022. Kyseessä on Kantar TNS:n viikkovastaaja-paneeli, jonka tiedonsiirrossa hyödynnetään internetiä.

Haastattelujen kokonaismäärä on 1 001 Tutkimusotos muodostettiin monivaiheisella ositetulla otannalla. Tutkimustulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla noin 3,1 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Tutkimukseen osallistuneiden joukko edustaa maamme 18 – 79 -vuotta täyttäneitä väestöä pl. Ahvenanmaan maakunnassa asuvat.

Kantar TNS Oy on toteuttanut tutkimuksen Suomen kirjastoseuran toimeksiannosta.

Valtaosa kävi kirjastossa viime vuonnakin

Edelleen voi sanoa, että erilaisia kirjaston käyttötapoja on melkein yhtä paljon kuin käyttäjiäkin. Eri ihmiset ovat yhteydessä kirjastoon eri tavoin. Silti melkein kaikki asioivat siellä ainakin joskus.

Sama pätee viime vuoteen. Useampi kuin kaksi kolmesta (69 %) kertoi käyneensä siellä paikan päällä. Kymmenesosa (9 %) oli tehnyt niin vähintään kerran viikossa, joka viides (21 %) 1-3 kertaa kuukaudessa.

Kahdelle viidestä (41 %) vierailu kirjastoon oli osunut harvemmin. 13 prosenttia sanoi käyneensä siellä pari – kolmen kuukauden välein, 20 prosenttia kerran – pari vuodessa, 8 prosenttia poikettua paikalle vain satunnaisesti.

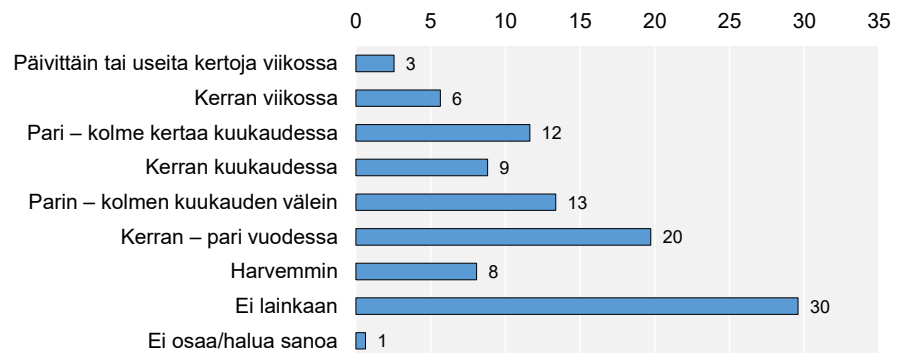
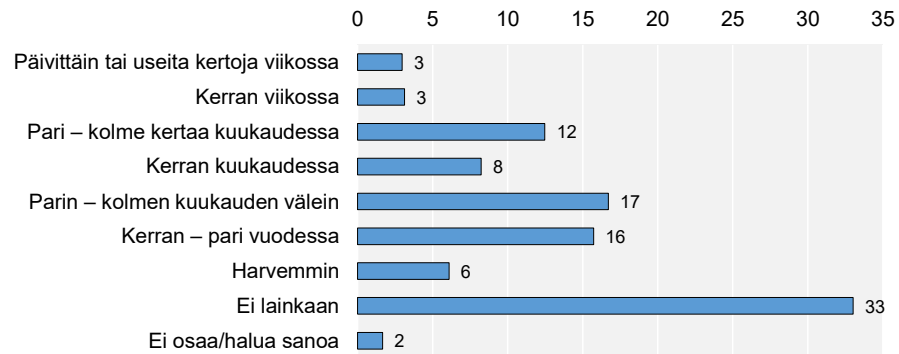
Naiset olivat olleet hieman aktiivisempia kirjastojen käyttäjiä kuin miehet. Enintään 30-vuotiaat kertoivat käyttäneensä niitä enemmän kuin vanhemmat ikäryhmät, opiskelijat aktiivisemmin kuin muut ammattiryhmät.

Akateemisesti koulutetut olivat käyneet kirjastossa keskimääräistä useammin, pieni- ja keskituloiset aktiivisemmin kuin hyvätuloisten talouksien jäsenet.

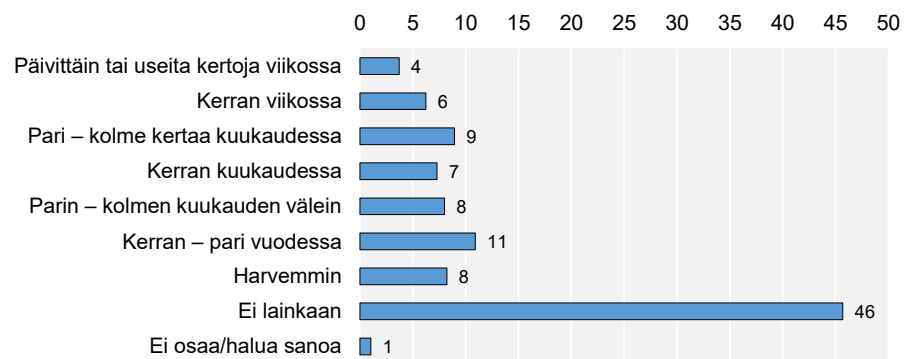
Vasemmistolaisittain ajattelevat olivat olleet aktiivisempia kirjastonkäyttäjiä kuin itsensä poliittiseen oikeiston sijoittavat. Vihreät ja vasemmistoliittolaiset olivat olleet suumpien puolueiden kannattajista ahkerimmat kirjastossa kävijät.

Pieni ero syntyi myös eri yhteiskuntaluokkien välille. Ylempään ja alempaan keskiluokkaan kuuluvat kertoivat käyneensä kirjastossa useammin kuin ne, jotka kokevat olevansa osa työväenluokkaa.

Kirjaston käyttäminen paikan päällä vuonna 2021 (%), n=1001

Kirjastossa käyminen talouden lapsen kanssa vuonna 2021
(taloudessa lapsia/ %), n=176

Kirjaston käyttäminen verkossa vuonna 2021 (%), n=1001

Perheellisiltä kysyttiin yhdessä lasten kanssa tehdyistä kirjastokäynneistä. Pääpiirteissään ne muistuttivat suomalaisten vierailuja kirjastoihin yleensä ottaen.

Noin kaksi kolmesta lapsiperheellisestä oli käynyt lapsen tai lasten kanssa kirjastossa. Lähestulkoon joka viides (18 %) oli tehnyt niin useamman kerran kuukaudessa, joka neljäs (26 %) vähintään kerran kuukaudessa.

Myös verkossa tapahtuneesta kirjaston käyttämisestä kysyttiin. Niukalla enemmistöllä (53 %) oli siitakin ainakin jonkinlaista kokemusta. 46 prosenttia oli jättänyt verkkoasioinnin kokonaan väliin.

Ikä vaikuttaa verkkoasioinnin yleisyyteen. Alle 50-vuotiaiden selkeä enemmistö oli asioinut kirjastossa sil- läkin tavalla. 50-vuotiaiden ja iäkkäämpien enemmistö oli jättänyt sen väliin.

Silti voi todeta, että esimerkiksi 70 vuotta täyttäneistä 45 prosenttia oli ainakin kokeillut verkkoasiointia. Joka kymmenes (9 %) ikäryhmään kuuluva asioi kirjastossa verkon yli vähintään kerran viikossa.

Muuten tässä erottuivat samat väestöryhmät kuin edelläkin. Opiskelijat, akateemisesti koulutetut, ylempään keskiluokkaan identifioituvat sekä vasemmistolaisittain ajattelevat osoittautuivat keskimääräistä ahkeram- miksi kirjastojen verkkopalveluiden käyttäjiksi.

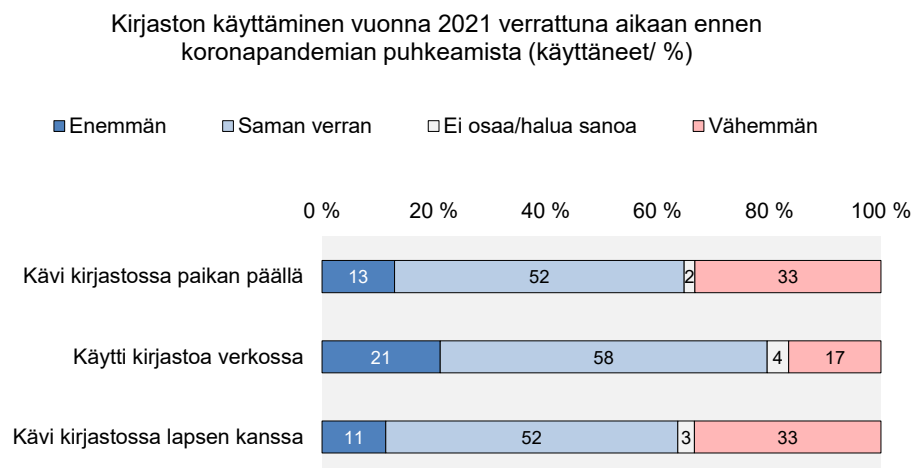
Pääkaupunkiseudulta ja kaupungeista yleensä heitä löysi enemmän kuin maaseutumaisissa kunnissa asu- vista. Tässäkin tapauksessa verkkoasiointi noudatti samaa kaavaa kuin paikan päällä käyminen eli oli ylei- sempää kaupunkilaisten parissa.

Koronapandemia on vähentänyt kirjaston käyttöä

Tuoreessa tutkimuksessa 30 prosenttia totesi sanoi, ettei ollut lainkaan käynyt kirjastossa paikan päällä viime vuoden aikana. Se on selvästi suurempi luku kuin marraskuussa 2020 toteutetussa kyselyssä paljas- tunut, koronapandemian edeltävän ajan kirjastonkäyttöä kuvannut luku.

Silloin 13 prosenttia kertoi, ettei ollut käynyt lainkaan kirjastossa.

Vaikka kysymykset eivät olekaan täysin yhteismitallisia (2020 kysyttiin kirjastossa käymistä yleensä), voi silti sanoa, että korona-aika on todennäköisesti vähentänyt suomalaisten kirjastokäyntejä.

Heidän oma tuntumansa asiasta on samanlainen. Vaikka niukka enemmistö kertoi käyttäneensä kirjastoa viime vuonna samalla tavalla kuin ennen korona-aikaakin, käyttöä vähentäneitä löytyi enemmän kuin sitä lisänneitä.

Tämä koskee paikan päällä tehtyjä vierailuja. Joka kolmas kertoi vähentäneensä niitä, runsas kymme- nesosa lisänneensä.

Kirjaston käyttäminen verkossa sen sijaan ei käyttäjien oman kokemuksen mukaan ole muuttunut korona- aikana. 58 sanoi toimivansa kuten ennen koronapandemian puhkeamista. Käyttöä vähentäneitä (17 %) ja lisänneitä (21 %) ilmoittautui osapuilleen yhtä paljon.

Jälleen lasten kanssa tapahtunut kirjaston käyttäminen muistutti vahvasti kirjastossa käymistä yleensä. Joka kolmas vanhempi kertoi vierailleensa siellä vähemmän kuin ennen korona-aikaa, 11 prosenttia enemmän, 52 prosentin todettua, ettei tilanne viime vuonna poikennut aikaisemmasta.

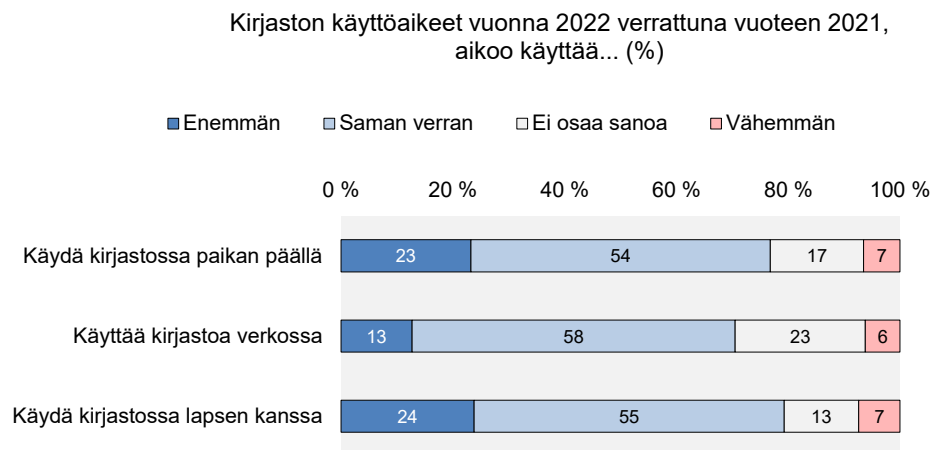
Tänä vuonna kirjaston käyttöä aiotaan hieman lisätä

Enemmistö uskoo käyttävänsä kirjastoja tänä vuonna samalla tavalla kuin edellisvuonna. Toisaalta niitä, jotka aikovat käydä siellä useammin on enemmän kuin sellaisia, jotka uskovat tekevänsä niin aiempaa harvemmin.

Niinpä voi ajatella, että mikäli koronavirus ei aiheuta yllätyksiä, vaan esitettyjen arvioiden mukaan alkaa hellittää otettaan, vuosi 2022 voisi olla se, jolloin kirjastossa käyminen ja kirjastojen käyttö normalisoituu.

23 prosenttia uskoo käyvänsä silloin kirjastossa enemmän kuin edellisenä vuonna. Niistä, joilla on lapsia 24 prosenttia arvelee samaa.

Verkkokäyttöön alkanut vuosi saattaa merkitä aavistuksen omaista lisääystä. Enemmistö (58 %) kuitenkin uumoilee toimivansa siinäkin suhteessa samalla tavalla kuin aiemmin.

Kirjaston käyttöaiheet ovat varsin saman tyyppisiä kaikissa väestöryhmissä, eikä mitään niistä voi suoraan nimetä sellaisiksi, joissa käytön voisi päätellä lisääntyvän keskimääräistä selvästi enemmän.

Nuorista (joiksi tässä luetaan alle 40-vuotiaat) suurempi osa kuin iäkkäistä aikoo käydä paikan päällä kirjastossa enemmän kuin viime vuonna. Opiskelijat voi mainita, koska he suunnittelevat aiempaa aktiivisempaa verkkoasioimista kirjastoon.

Taulukko 1. Kirjaston käyttöaiheet tänä vuonna verrattuna viime vuoteen. Kirjastossa paikan päällä käyneiden arviot (%).

	Kävi kirjastossa vuonna 2021					
	Väh. kerran viikossa	2-3 krt./kk	Kerran/kk	2-3 kk:n välein	1-2 krt. vuosi	Harvemmin
Aikoo käydä...						
Enemmän	40	26	17	27	27	16
Saman verran	54	64	69	55	52	51
Vähemmän	4	10	12	9	9	3
Ei osaa sanoa	2	0	2	9	12	30

Edellisen sivun taulukosta havaitsee, että ahkerimmilla kirjastokävijöillä on eniten aikeita lisätä oleskeluaan siellä. Kaikissa taulukoissa mainituissa ryhmissä ajatus menemisestä kirjastoon viime vuotta useammin saa kannatusta.

*tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.

Vaikka eräiden kirjaston käyttö on vähentynyt, korona-aika ei ole merkinnyt suurempia muutoksia tapaan, jolla sitä käytetään.

Joka toisen (51 %) suhde kirjastoon ei ole muuttunut lainkaan, ja yleensäkin muutos vaikuttaa huomattavan vähäiseltä.

Kaksi asiaa kuitenkin erottuu. Vajaa viidesosa kertoi viettäneensä aiempaa vähemmän aikaa paikan päällä kirjastossa (18 %) tai tehneensä aikaisempaa enemmän varauksia netissä ja noutavansa ne kirjastosta (17 %).

Muutosten vähäisyydestä huolimatta voi todeta, että niitä, jotka pitävät kirjastoa aiempaa parempana vaihtoehtona omiin tarpeisiinsa (10 %) on kolme kertaa enemmän kuin asiasta päinvastaista mieltä olevia (3 %).

Kirjaston myönteinen vaikutus suomalaisten hyvinvointiin on merkittävä

Kirjaston vaikutusta suomalaisten elämään tarkasteltiin kahden kysymyksen avulla. Ensin tutkimukseen osallistuneita pyydettiin kertomaan omin sanoin, millä tavalla kirjasto vaikuttaa heidän elämäänsä. Sitten he saivat sanoa, kuinka myönteinen tai kielteinen kirjaston vaikutus on heidän omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiinsa.

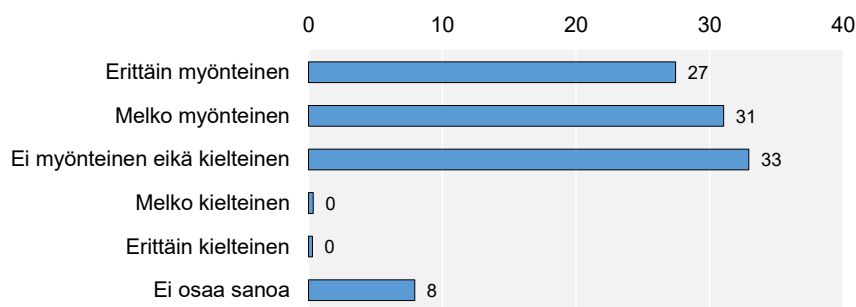
Spontaanit vastaukset on esitetty kootusti oheisen sanapilven avulla. Siinä kirjasimen koko viittaa frekvenssiin. Suurella kirjasimella merkityt asiat mainittiin usein ja sillä tavalla niitä voi tässä yhteydessä pitää merkittävimpinä.

Etenkin nykyisin, kun kirjastot ovat laajentaneet lainauspalveluitaan moniin tuotteisiin, on hyvä havaita, että loppujen lopuksi suomalaisten mielestä juuri kirjat muodostavat kirjaston ytimen.

Se vaikuttaa myös tärkeältä paikalta, joka antaa ihmiselle henkilökohtaisesti jotain sellaista, mitä muualta todennäköisesti ei ole saatavissa. Lainaaminen ja maksuttomuus kuuluvat myös kiinteästi ajatukseen kirjastosta.

Kirjaston vaikutus omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiin (%), n=1001

Eipä ihme, että enemmistö suomalaisista pitää kirjaston vaikutusta omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiinsa myönteisenä. Joka neljäs (27 %) pitää vaikutusta erittäin ja vajaa kolmasosa (31 %) melko myönteisenä.

Käytännössä kukaan ei ajattele, että kirjaston vaikutus olisi kielteinen. Joka kolmannen mielestä (33 %) se ei ole sen enempää myönteinen kuin kielteinenkään.

Mihin tahansa tutkittuun väestöryhmään kuuluva piti todennäköisimmin kirjaston vaikutusta vähintään melko myönteisenä.

Naisista (65 %) niin sanoi jonkin verran useampi kuin miehistä (51 %), 40-49-vuotiasta (71 %) suurempi osa kuin muun ikäisistä.

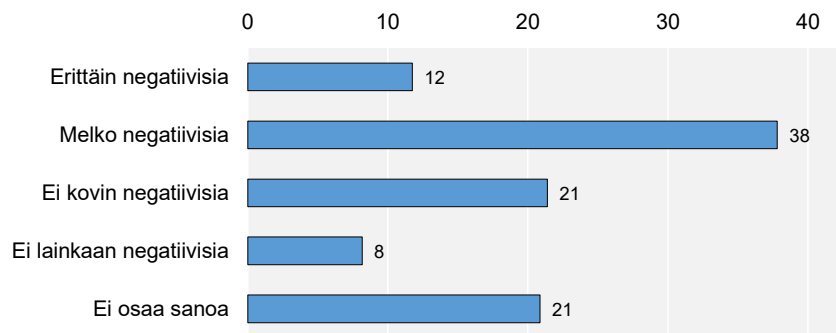
Akateeminen koulutus (74 %), alle 20.000 euron vuositulot (67 %), vasemmistoliton (80 %), vihreiden (73 %) tai SDP:n (63 %) kannattaminen sekä yleensä ottaen vasemmistolaisen arvomaailman tunnustaminen (77 %) indikoivat sitä, että kirjaston vaikutusta omaan hyvinvointiin pidetään keskimääräistä myönteisempänä.

Kirjastojen koronarajoituksilla enemmistön mielestä kielteisiä vaikutuksia ihmisten elämään

Joka toinen suomalainen (50 %) on sitä mieltä, että koronapandemian johdosta säädetyillä kirjastoa koskevilla rajoituksilla on ollut kielteisiä vaikutuksia ihmisten elämään. 12 prosenttia pitää niitä erittäin ja 38 prosenttia melko negatiivisina.

21 prosenttia ei usko vaikutusten olleen kovin kielteisiä. Kahdeksan prosenttia ei ole havainnut asiasta seuranneen minkäänlaisia negatiivisia vaikutuksia. 21 prosentilla ei ollut asiasta mielipidettä.

Oliko koronapandemian johdosta säädetyillä kirjastoa koskevilla rajoituksilla ollut negatiivisia vaikutuksia ihmisten elämään (%), n=1001

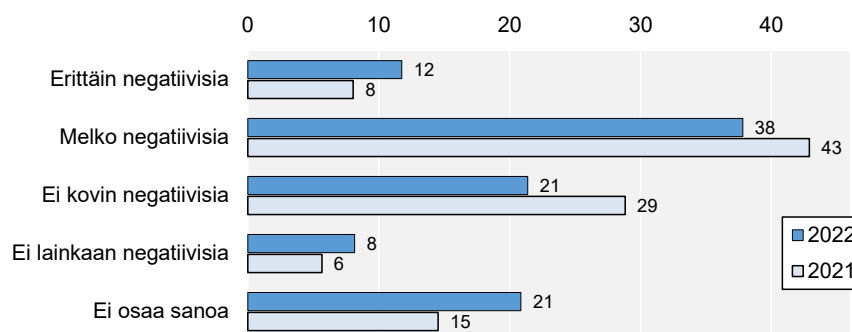

Kaikista väestöryhmistä löytää sekä niitä, joiden mielestä rajoituksilla on ollut kielteisiä vaikutuksia että sellaisia, jotka eivät näe syytä ajatella niin.

Keskimääräistä useampi akateemisesti koulutettu (57 %) sekä ylempi (56 %) ja alempi (56 %) toimihenkilö uskoo rajoituksista olleen negatiivisia vaikutuksia.

Saman voi todeta eräistä vasemmistoliittolaisista (68 %) ja vihreistä. Yleisesti ottaen vasemmistolainen maailmankatsamus viittaa siihen, että kirjastoihin kohdistuneilla rajoituksilla koetaan olleen kielteisiä seurauksivaikutuksia.

Onko koronapandemian johdosta säädetyillä kirjastoa koskevilla rajoituksilla (2021 kirjastojen sulkemisella) ollut negatiivisia vaikutuksia ihmisten elämään (%), n=1001, 1143

Loppusyksystä 2020 toteutetussa tutkimuksessa kysyttiin samaa kirjastojen sulkemisesta. Silloinkin enemmistö koki toimenpiteellä olleen kielteisiä vaikutuksia ihmisten elämään.

Luottamus kirjastoja kohtaan vahvaa

Valtaenemmistö luottaa suomalaiseen kirjastoon ja siihen, että siellä hoidetaan asiat korkealaatuisesti ja hyvin.

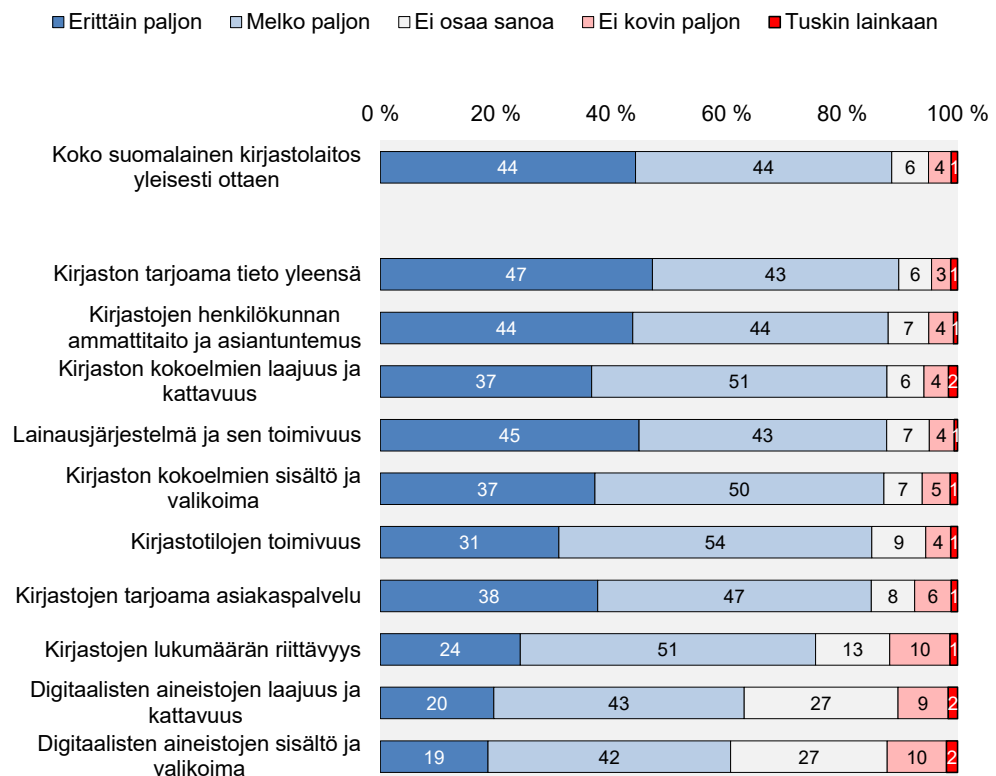
44 prosenttia luottaa koko kirjastolaitokseen erittäin paljon, yhtä moni melko paljon. Näin voi todeta, että melkein yhdeksän suomalaista kymmenestä pitää maamme kirjastolaitosta luottamuksen arvoisena.

Luottamus on vahvaa myös mihin tahansa kirjastotoiminnan osa-alueeseen. Suomalaiset ajattelevat, että kirjaston tarjoama tieto on korkeatasoista, samoin kirjastojen kokoelmien kattavuus ja laajuus. Myös kokoelmien sisältö ja valikoima kerää kiitosta suomalaisten valtaosalta.

Kirjastojen henkilökunnan ammattitaitoon ja asiantuntemukseen luotetaan vahvasti. Saman voi sanoa kirjastojen asiakaspalvelusta sekä koko lainausjärjestelmästä.

Kirjastotilojen toimivuuskin on enemmistön mielestä hyvällä tasolla. Enemmistö luottaa siihen, että kirjastoja on Suomessa riittävä määrä.

Kuinka paljon luottaa siihen, että eräät suomalaisiin kirjastoihin liittyvät asiat ovat korkeatasoisia ja hyvin hoidettuja (%), n=1001

Digitaalisia aineistoja koskevat arviot sijoittuvat kuvion alaosaan. Syynä on se, että monella (27 %) on vaikeuksia muodostaa niistä mielipidettä. Kyseessä lienevät sellaiset kansalaiset, joilla ei ole kokemusta niistä.

Ne, joilla sitä on, tai ainakin käsitys asiasta, suhtautuvat valtaosin luottavaisesti siihen, että asiat maamme kirjastoissa ovat tältäkin osin hyvässä hoidossa.

Liitteenä olevaan graafiseen esitykseen on kerätty eräiden väestöryhmien käsitykset siitä, kuinka paljon on syytä luottaa koko kirjastolaitokseen.

Luottamus on vahvaa läpi koko yhteiskunnan. Pääosin ero syntyy siitä, luotetaanko kirjastoihin erittäin vai melko paljon.

Eläkeläiset, alemmat toimihenkilöt sekä akateemisesti koulutetut ovat esimerkkejä väestöryhmistä, joihin kuuluvista moni luottaa kirjastoihin erittäin paljon.

Enintään 30-vuotiaat, opiskelijat, peruskoulutuksen saaneet, pienituloisimmat sekä perussuomalaisten kannattajat ovat esimerkkejä niistä kansalaisista, joiden mielestä kirjastoihin voi luottaa melko paljon.

Läheisempi sijainti, joustavammat aukiolot ja uusien kirjojen helpompi saatavuus lisääisivät intoa käyttää kirjastoa enemmän

Joka neljäs (27 %) kokee, ettei mikään asia saisi heitä käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa. Tämä pätee erityisesti niihin, jotka jättävät sen palvelut nytkin hyödyntämättä.

Nimittäin 40 prosenttia niistä, jotka eivät käyneet lainkaan kirjastossa viime vuonna, sanoi, ettei mikään syy saisi heitä lähtemään sinne. Lisäksi 12 prosenttia ei osannut sanoa, mitä ajattelee asiasta.

Toisaalta tämä tarkoittaa sitä, että kirjastot kokonaan ohittaneistakin käytännössä joka toinen voisi ainakin joissakin olosuhteissa harkita kirjastoa omalla kohdallaan.

Nykykäyttäjistä selvästi useampi voisi ajatella hyödyntävänsä kirjastoa nykyistä enemmän. Esimerkiksi siellä viikoittain vierailevista 81 prosenttia saattaisi mennä sinne useamminkin.

Keskimäärin 62 prosenttia suomalaisista voisi käyttää kirjastoa nykyistä enemmän. Ainakin noin kaksi ja puoli miljoonaa kansalaista voisi siten olla houkuteltavissa nykyistä vahvempiin kirjastoelämyksiin. Potentiaali on valtava.

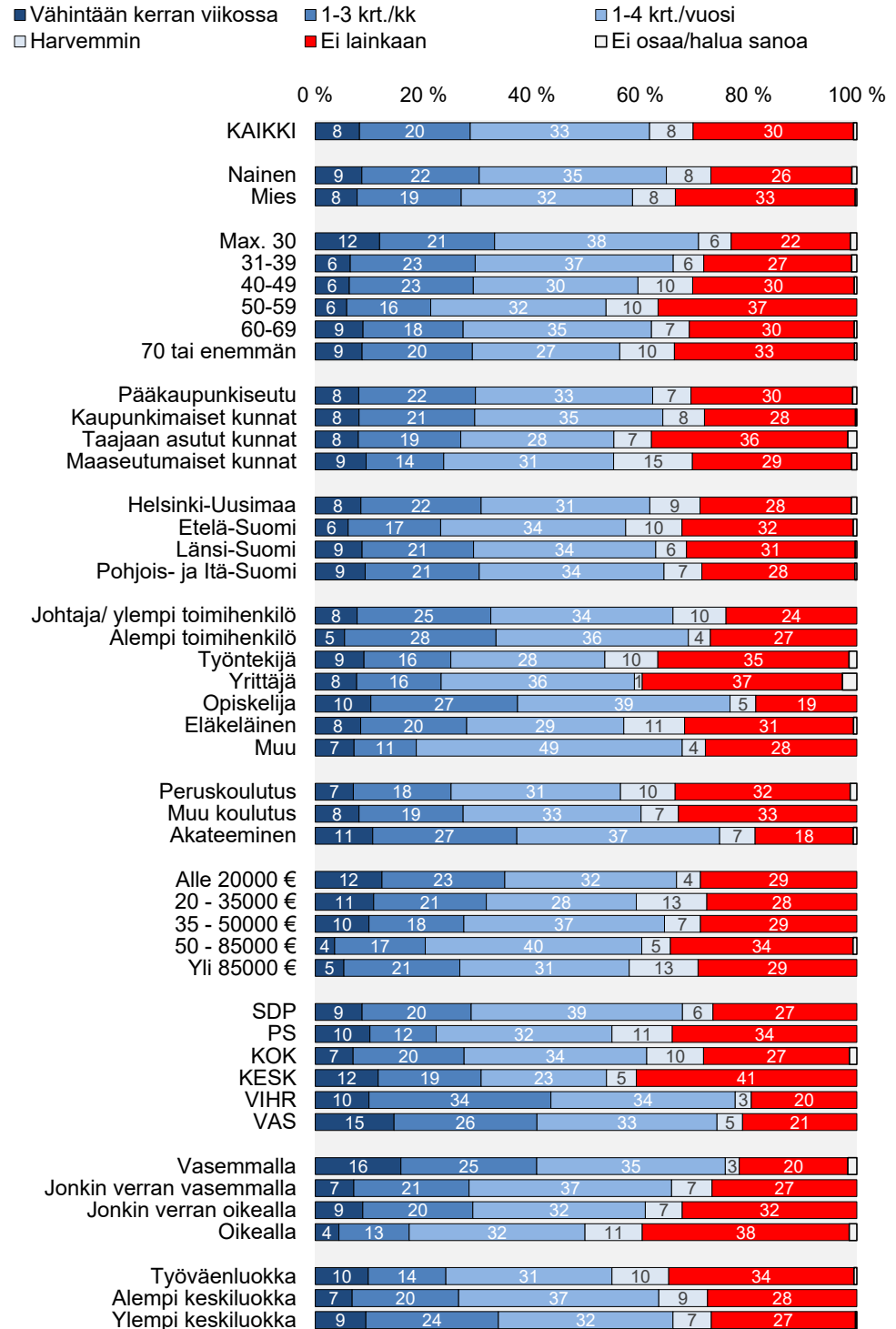
Eipä ihme, että syitä aktivoitumiselle on paljon, eikä mikään yksittäinen peruste nouse selvästi toisten yläpuolelle.

Silti voi todeta, että kirjaston läheisyys lisää halua käyttää sitä. Siellä missä matka on pitkä, tämän voisi ymmärtää myös virtuaalisesti. On tärkeää, että kirjasto on helposti saavutettavissa ja kynnys sinne menemiseen matala, ajateltiinpa asiaa fyysisesti tai henkisesti.

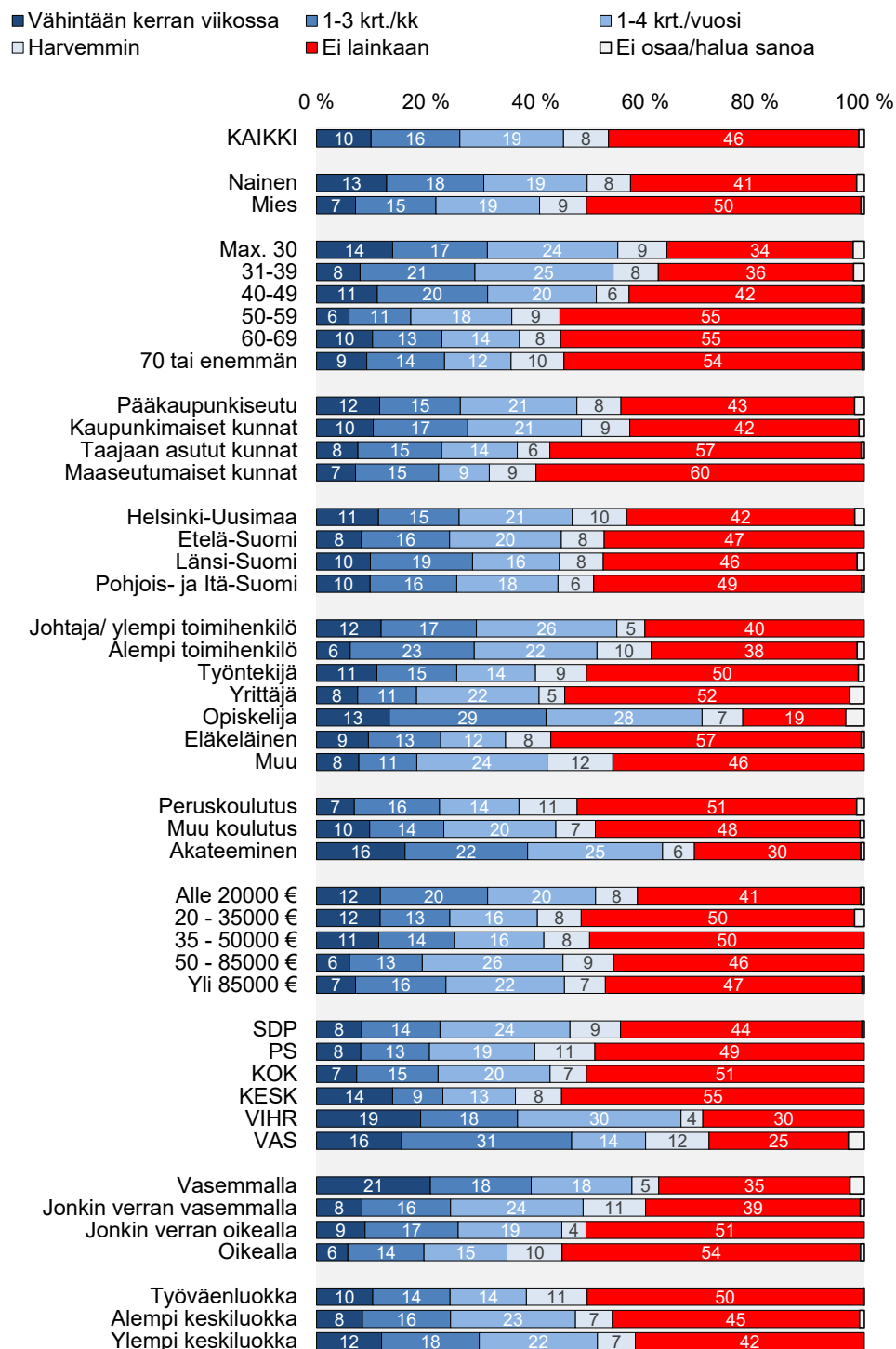
Joillakuilla on kokoelmiin liittyviä toiveita ja löytyy sellaisiakin, jotka toivoisivat kirjaston tarjoavan kahvila-palveluja.

Aktiivisimmat, kirjastossa, viikoittain tai pari – kolme kertaa kuukaudessa, käyvät muistuttavat kirjaston keskeisimmästä asiasta eli kirjoista. Heitä innostaisi se, jos uusimpia kirjoja ei tarvitsisi jonottaa yhtä kauan kuin nyt.

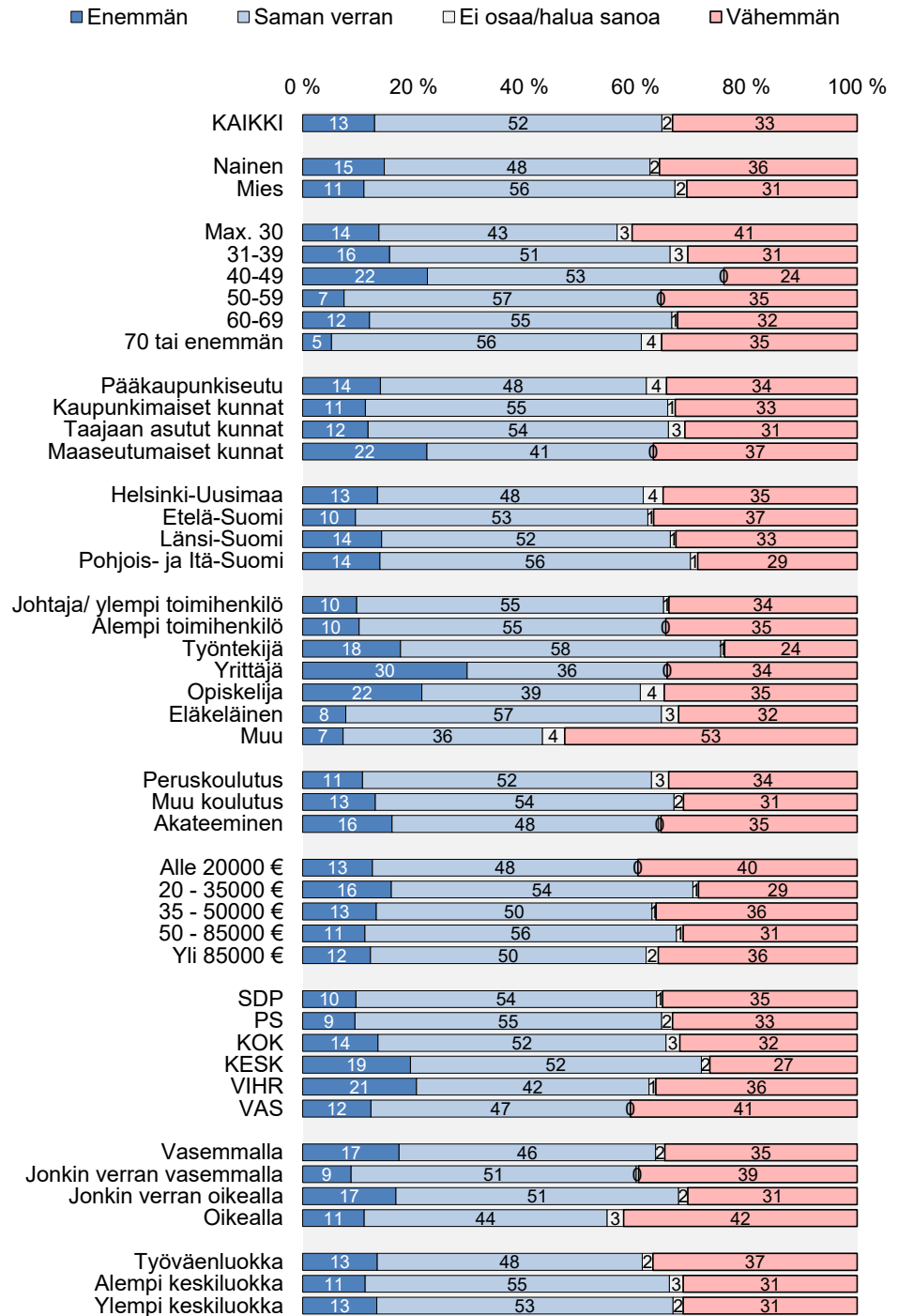
Kirjaston käyttäminen paikan päällä vuonna 2021 (%), n=1001

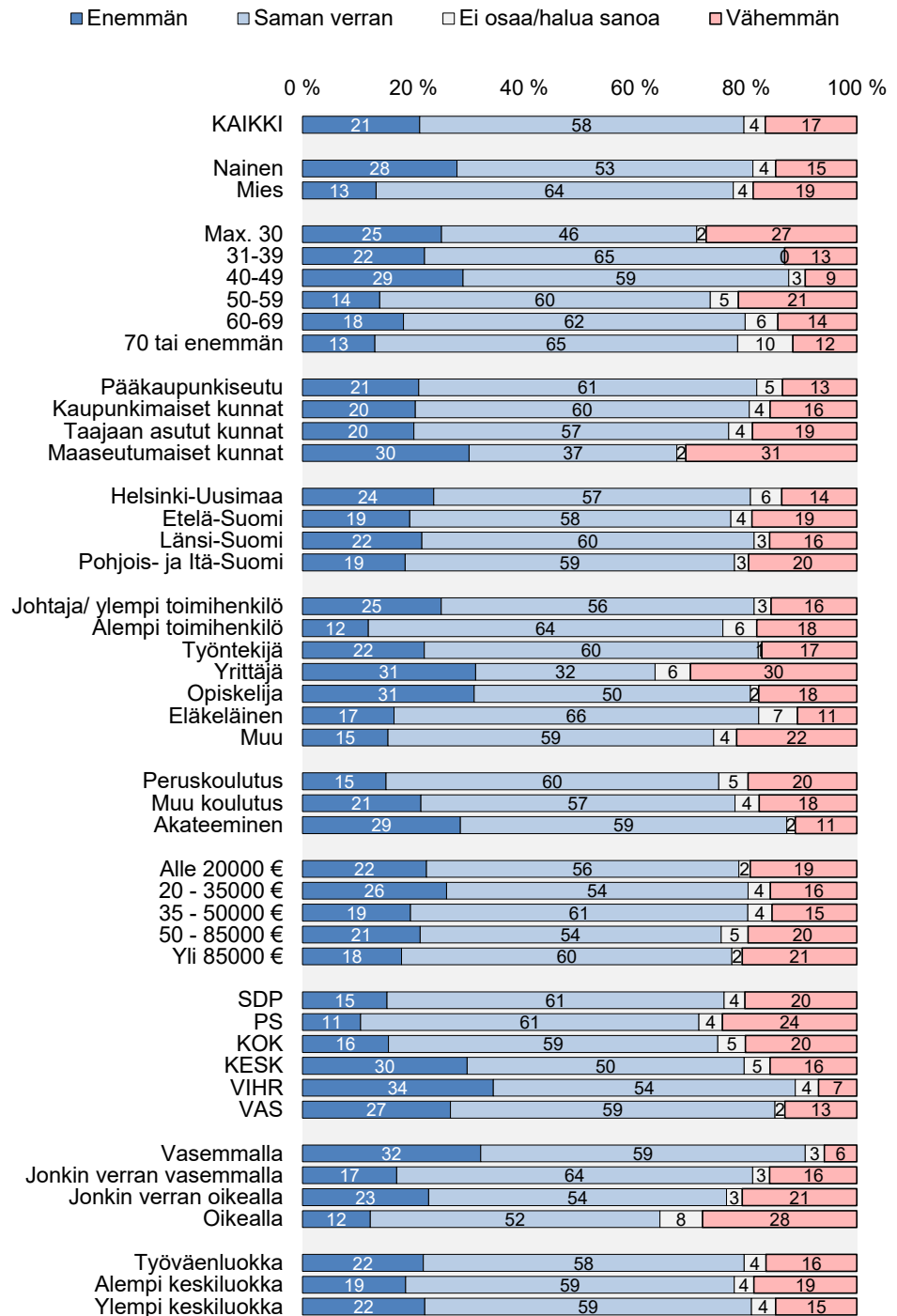
Kirjaston käyttäminen verkossa vuonna 2021 (%), n=1001

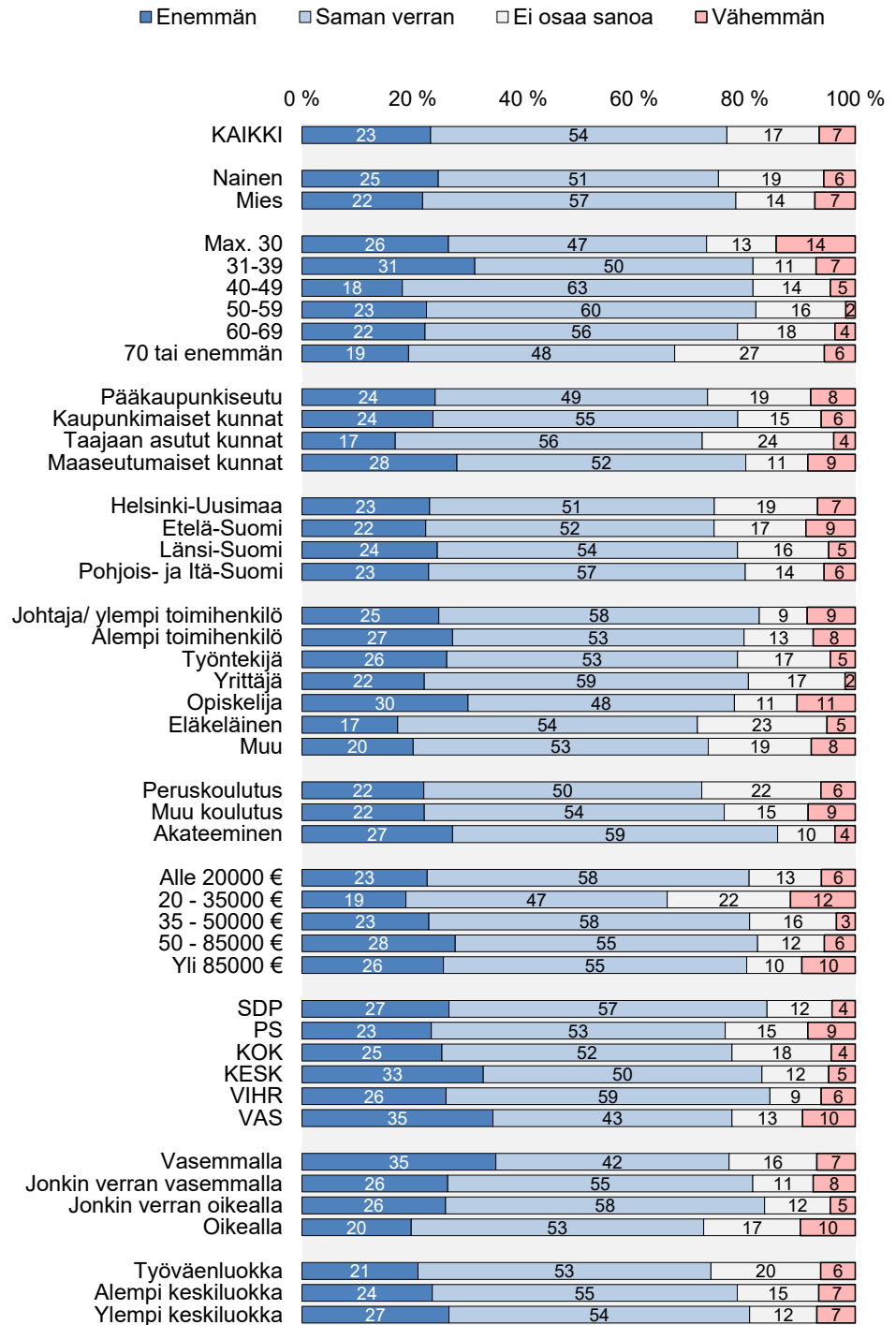
Kirjaston käyttäminen vuonna 2021 verrattuna aikaan ennen koronapandemian puhkeamista: kävi kirjastossa paikan päällä (%),
n=698

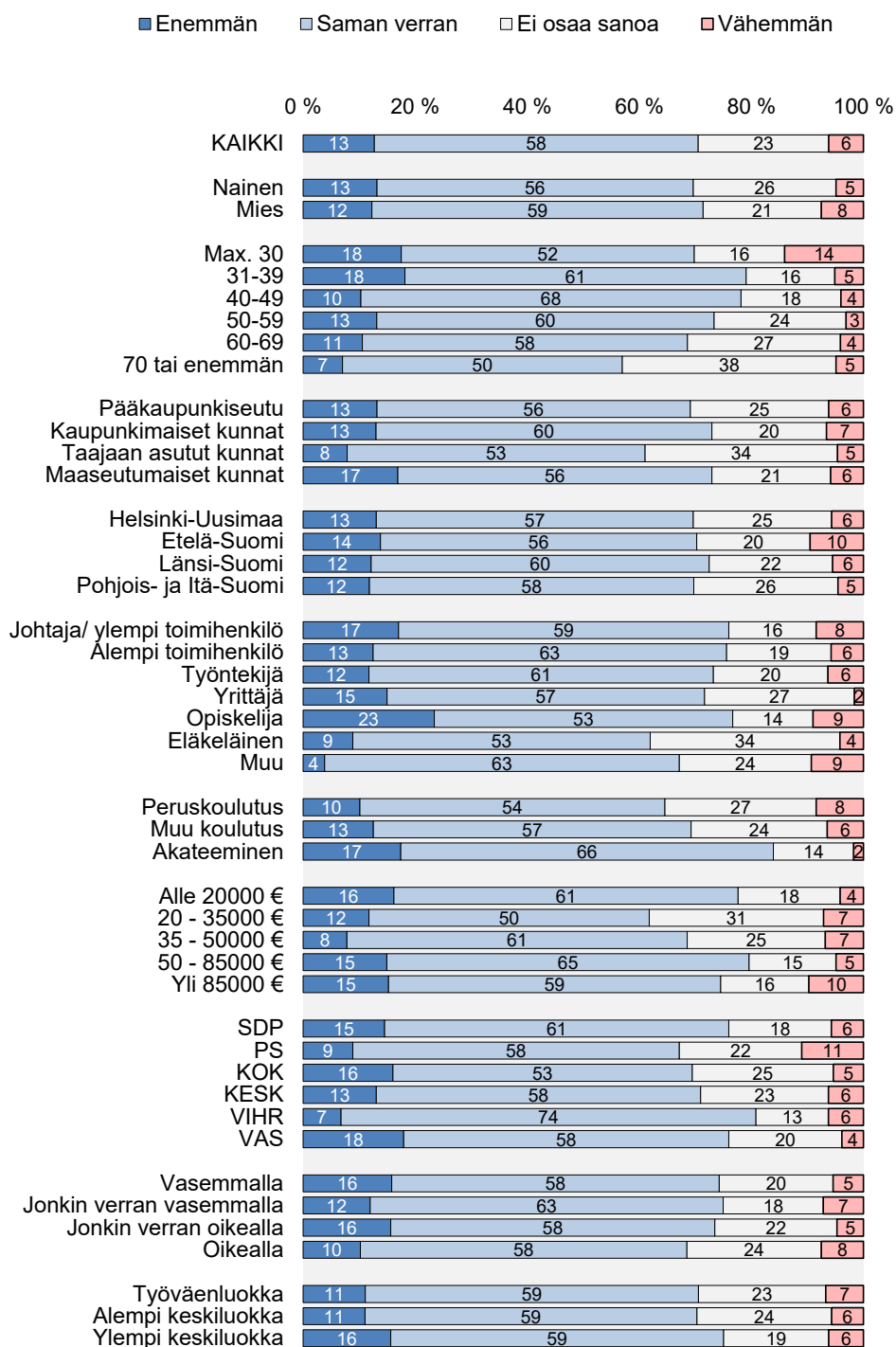
Kirjaston käyttäminen vuonna 2021 verrattuna aikaan ennen koronapandemian puhkeamista: *käytti kirjastoa verkossa (%)*, n=533

Kirjaston käyttöaiheet vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021:
käy kirjastossa paikan päällä (%), n=1001

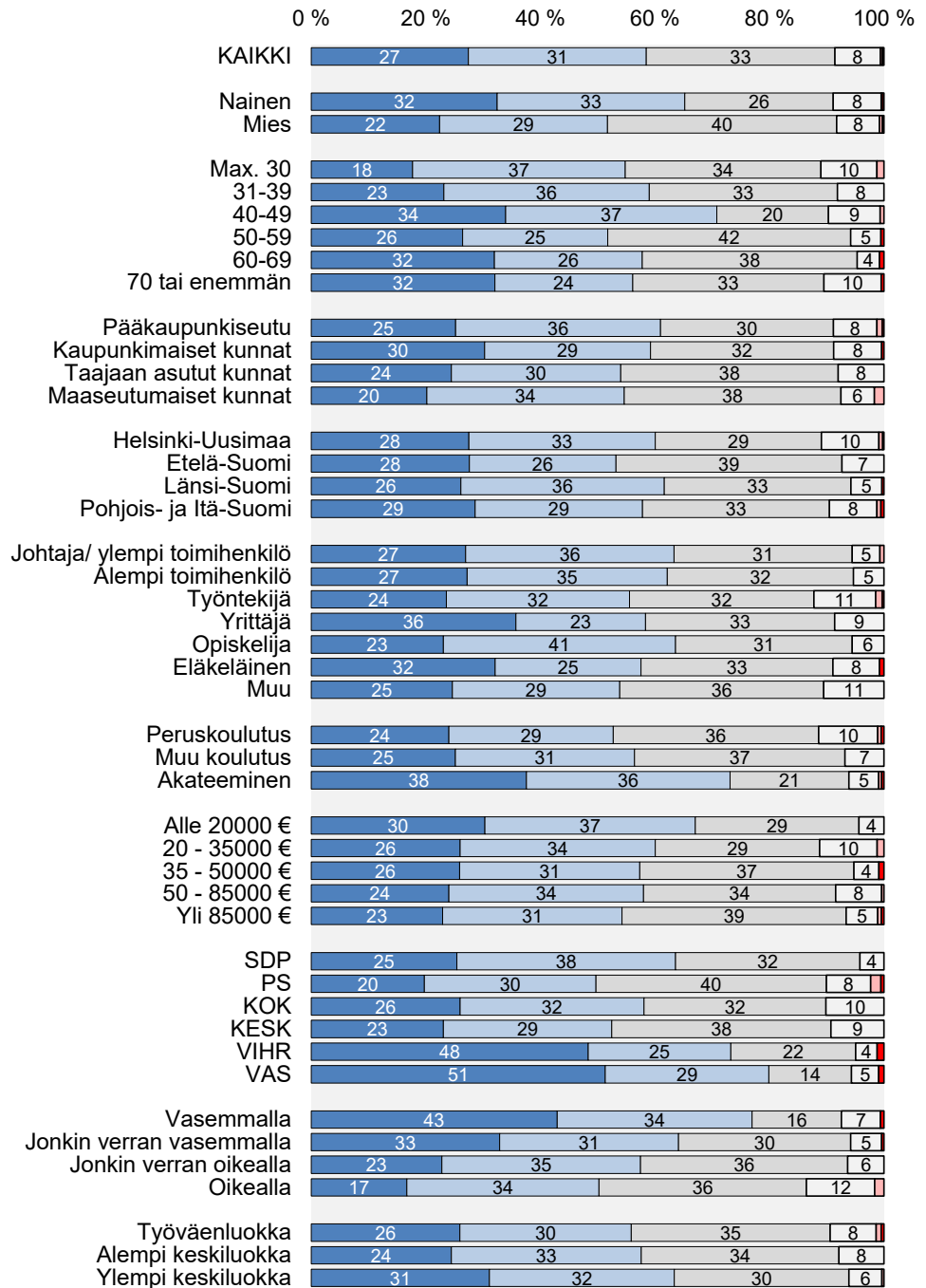
Kirjaston käyttöaiheet vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021:
käyttää kirjastoa verkossa (%), n=1001

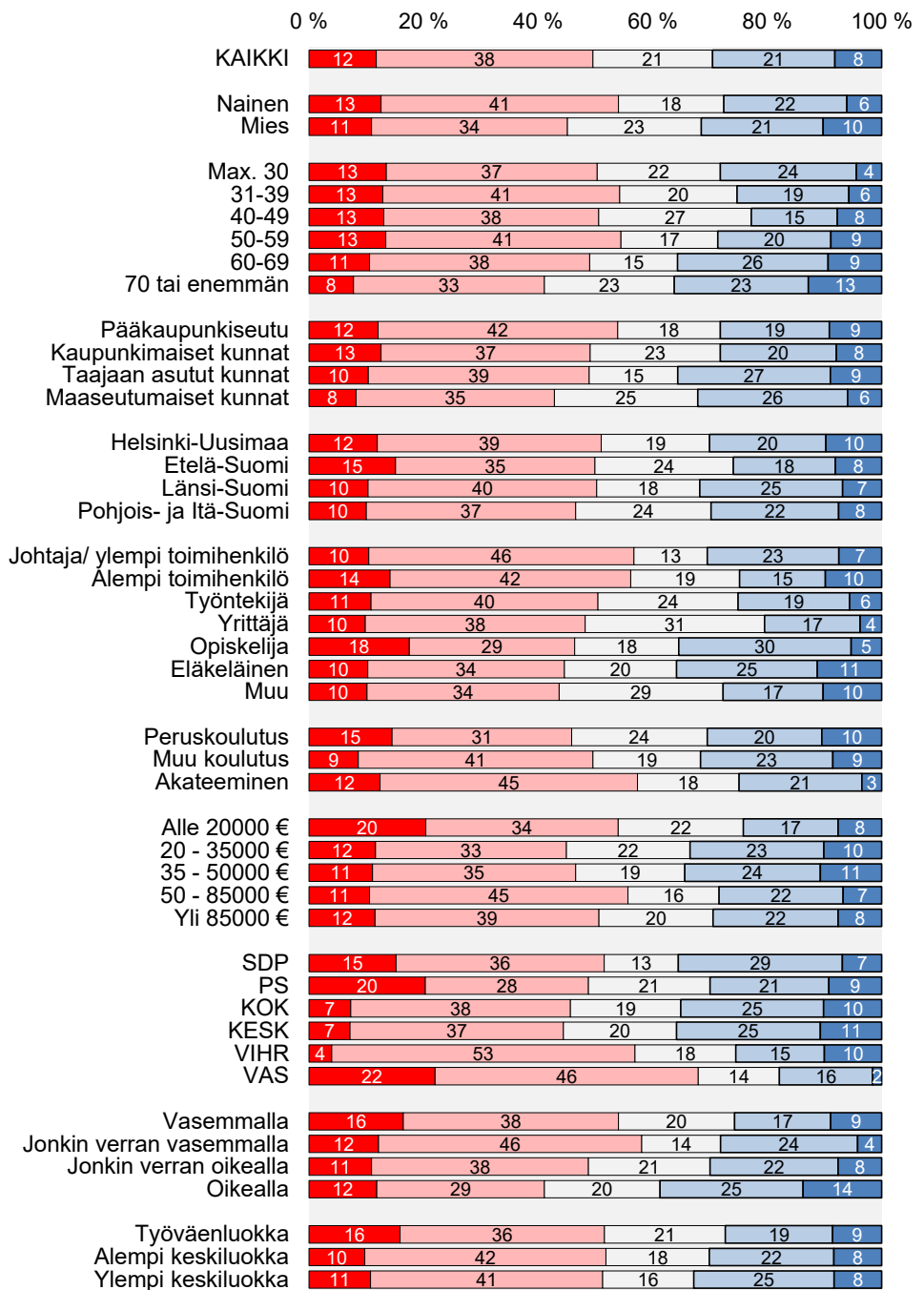
Kirjaston vaikutus omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiin (%), n=1001

- Erittäin myönteinen   □ Melko myönteinen
 □ Ei myönteinen eikä kielteinen   □ Ei osaa sanoa
 ■ Melko kielteinen   ■ Erittäin kielteinen

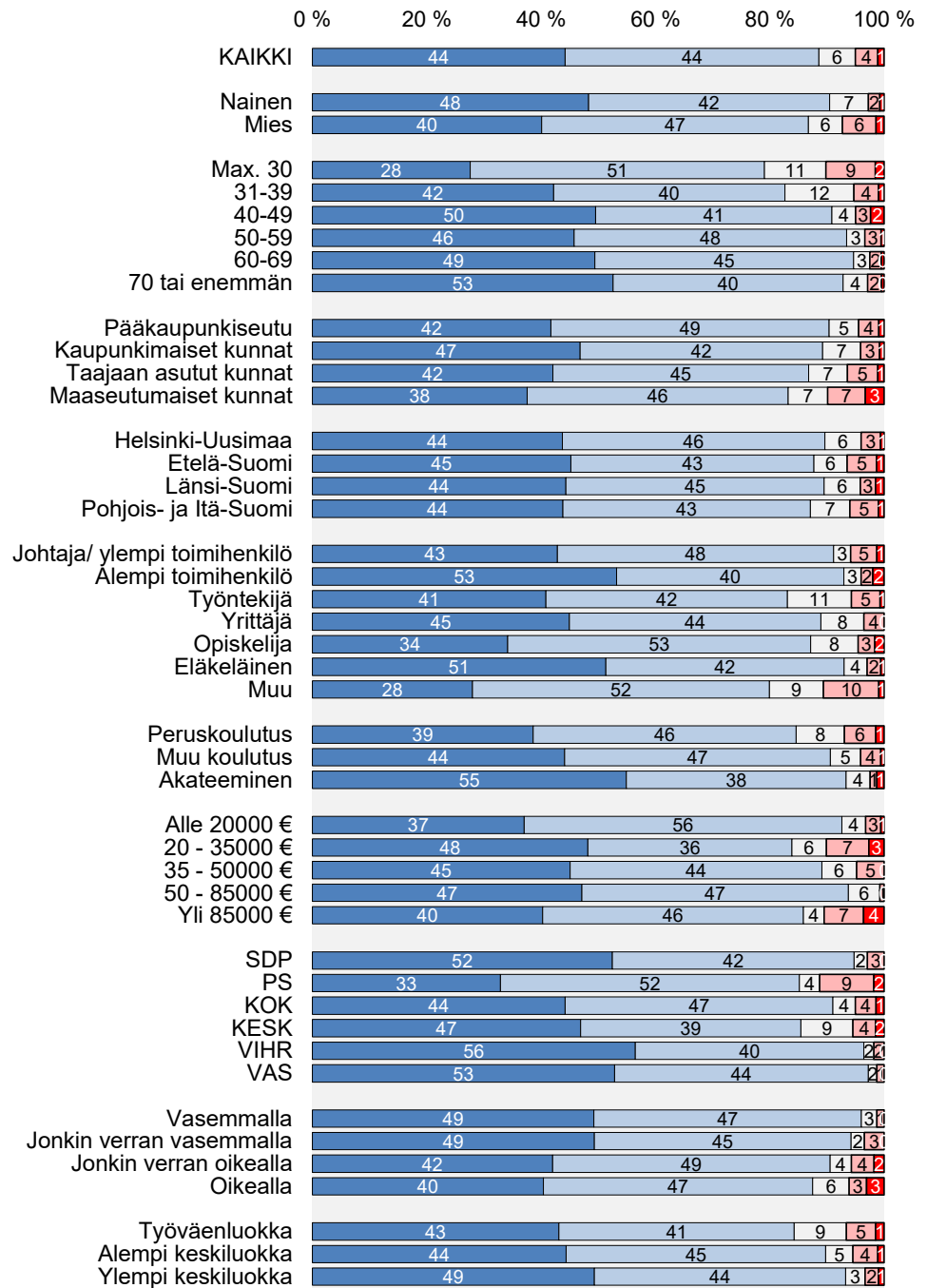
Onko koronapandemian johdosta säädetyillä kirjastoa koskevilla rajoituksilla ollut negatiivisia vaikutuksia ihmisten elämään (%), n=1001

■ Erittäin negatiivisia   ■ Melko negatiivisia   □ Ei osaa sanoa
 ■ Ei kovin negatiivisia   ■ Ei lainkaan negatiivisia

Kuinka paljon luottaa siihen, että eräät suomalaisiin kirjastoihin liittyvä
asiat ovat korkeatasoisia ja hyvin hoidettuja: *koko suomalainen*
kirjastolaitos yleensä ottaen (%), n=1001

■ Erittäin paljon ■ Melko paljon □ Ei osaa sanoa ■ Ei kovin paljon ■ Tuskin lainkaan

LOMAKE

Ensin taustoittava kysymys.

q001

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tämänhetkistä tilannettasi? Oletko...?

Työelämässä

Lomautettu

Työtön

Koululainen tai opiskelija

Eläkkeellä

Muu

En osaa/halua sanoa

q002

Asuuko taloudessasi alaikäisiä lapsia?

Yksi lapsi

Kaksi lasta

Kolme lasta

Neljä lasta tai enemmän

Taloudessani ei asu lapsia

En osaa/halua sanoa

q003

Kuinka paljon käytit kirjastoa viime vuonna siten, että kävit kirjastossa paikan päällä?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

q004

Entä kuinka paljon olet käyttänyt kirjastoa verkossa viime vuonna?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

JOS TALOUDESSA LAPSIA (q002=1-4)

q005

Kuinka usein kävit viime vuonna kirjastossa yhdessä taloutesi lasten kanssa?

Valitse alla olevista sinua parhaiten kuvaava vaihtoehto.

Päivittäin tai useita kertoja viikossa

Kerran viikossa

Pari – kolme kertaa kuukaudessa

Kerran kuukaudessa

Parin – kolmen kuukauden välein

Kerran – pari vuodessa

Harvemmin

Ei lainkaan

En osaa/halua sanoa

q006

Kuinka paljon käytit kirjastoa viime vuonna, kun vertaat tilannetta aikaan ennen koronapandemian puhkeamista?

Enemmän kuin ennen pandemian puhkeamista

Vähemmän kuin ennen pandemian puhkeamista

Saman verran kuin ennen pandemian puhkeamista

En osaa/halua sanoa

JOS KÄYTTÄNYT PAIKAN PÄÄLLÄ (q003=1-7)

Kävit kirjastossa paikan päällä

JOS KÄYTTÄNYT KIRJASTOA VERKOSSA (q004=1-7)

Käytit kirjastoa verkossa

JOS TALOUDESSA LAPSIA JA KÄYNYT HEIDÄN KANSSAAN KIRJASTOSSA (q002=1-4 AND q005=1-7)

Kävit kirjastossa yhdessä taloudessasi asuvan lapsen kanssa

q007

Kuinka olet aikeissa käyttää kirjastoa tänä vuonna (2022)? Sanoisitko, että verrattuna viime vuoteen, tänä vuonna...

Enemmän kuin viime vuonna (2021)

Vähemmän kuin viime vuonna (2021)

Saman verran kuin viime vuonna (2021)

En osaa sanoa

Käyt kirjastossa paikan päällä

Käytät kirjastoa verkossa

JOS TALOUDESSA LAPSIA (q002=1-4)

Käyt kirjastossa paikan päällä taloutesi lasten kanssa

JOS ON KÄYTTÄNYT KIRJASTOA (q003=1-7 TAI q004=1-7)

q008

Miten oma suhteesi kirjastoon on mielestäsi muuttunut viimeisen vuoden - kahden vuoden aikana?

Valitse alla olevista kaikki omalla kohdallasi kyseeseen tulevat vaihtoehdot.

Teen aiempaa enemmän varauksia netissä ja noudan ne kirjastosta

Teen aiempaa vähemmän varauksia netissä ja noudan ne kirjastosta

Vietän aiempaa enemmän aikaa paikan päällä kirjastossa

Vietän aiempaa vähemmän aikaa paikan päällä kirjastossa

Käytän aiempaa enemmän kirjaston digitaalisia aineistoja, kuten e-kirjoja tai e-lehtiä

Käytän aiempaa vähemmän kirjaston digitaalisia aineistoja, kuten e-kirjoja tai e-lehtiä

Opiskelen tai työskentelen aiempaa enemmän kirjastossa

Opiskelen tai työskentelen aiempaa vähemmän kirjastossa

Käytän muita kirjaston tarjoamia palveluja (tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.) aiempaa enemmän

Käytän muita kirjaston tarjoamia palveluja (tulostaminen, internetin käyttö, työpajat ym.) aiempaa vähemmän

Pidän kirjastoa aiempaa parempana vaihtoehtona omiin tarpeisiini

Pidän kirjastoa aiempaa huonompana vaihtoehtona omiin tarpeisiini

Ei mikään edellä mainituista/suhteeni kirjastoon ei ole muuttunut

En osaa/halua sanoa

q009

Millä tavalla kirjasto vaikuttaa elämääsi?

AVOIN VASTAUS: _____

Ei mitenkään

En osaa/halua sanoa

q010

Minkälainen vaikutus kirjastoilla on kokemaasi omaan henkilökohtaiseen hyvinvointiisi? Onko vaikutus...

Erittäin myönteinen

Melko myönteinen

Ei myönteinen eikä kielteinen

Melko kielteinen

Erittäin kielteinen

En osaa sanoa

q011

Onko koronapandemian johdosta säädetyillä, kirjastoa koskevilla rajoituksilla (esim. tilojen sulkemiset, käyttäjämäärien rajoitukset, tapahtumien peruuntumiset tai siirtymiset pelkästään verkkoon yms.) mielestäsi ollut negatiivisia vaikutuksia ihmisten elämään? Mikä alla olevista vaihtoehdoista vastaa parhaiten omaa käsitystäsi asiasta?

Erittäin negatiivisia

Melko negatiivisia

Ei kovin negatiivisia

Ei lainkaan negatiivisia

En osaa sanoa

q012

Kuinka paljon luotat siihen, että seuraavat suomalaisiin kirjastoihin liittyvät asiat ovat korkeatasoisia ja hyvin hoidettuja?

Erittäin paljon
Melko paljon
En kovin paljon
Tuskin lainkaan
En osaa sanoa

Koko suomalainen kirjastolaitos yleisesti ottaen
Kirjaston tarjoama tieto yleensä
Kirjaston kokoelmien laajuus ja kattavuus
Kirjaston kokoelmien sisältö ja valikoima
Kirjastojen tarjoama asiakaspalvelu
Kirjastojen henkilökunnan ammattitaito ja asiantuntemus
Lainausjärjestelmä ja sen toimivuus
Digitaalisten aineistojen laajuus ja kattavuus
Digitaalisten aineistojen sisältö ja valikoima
Kirjastotilojen toimivuus
Kirjastojen lukumäärän riittävyys

q013

Minkä seuraavien asioiden toteutuminen saisi sinut käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa?
Valitse alla olevista kaikki omalla kohdallasi kyseeseen tulevat vaihtoehdot.

Jos kirjasto olisi nykyistä lähempänä
Jos kirjasto olisi nykyistä useammin avoinna
Jos kirjastosta saisi parempaa tai ystävällisempää palvelua
Jos kirjastossa ei tarvitsisi jonottaa uusimpia kirjoja
Jos kirjaston kokoelmat olisivat nykyistä laajemmat ja kattavammat
Jos kirjastossa olisi enemmän minua kiinnostavia teoksia
Jos kirjastosta voisi lainata nykyistä enemmän elokuvia ja tv-sarjoja
Jos kirjastossa olisi tarjolla nykyistä enemmän äänikirjoja
Jos lainaaminen ja lainausajat olisivat nykyistä joustavampia
Jos lainatut teokset voisi palauttaa jonnekin muualle kuin kirjastoon
Jos kirjastossa olisi enemmän luentoja ajankohtaisista aiheista, kirjailijavierailuja tms.
Jos kirjasto olisi nykyistä viihtyisämpi
Jos kirjastossa olisi kahvila
Jos kirjastot olisivat trendikkäämpiä
Jokin muu syy, mikä? _____
Ei mikään edellä mainituista/mikään syy ei saisi minua käyttämään nykyistä enemmän kirjastoa
En osaa/halua sanoa